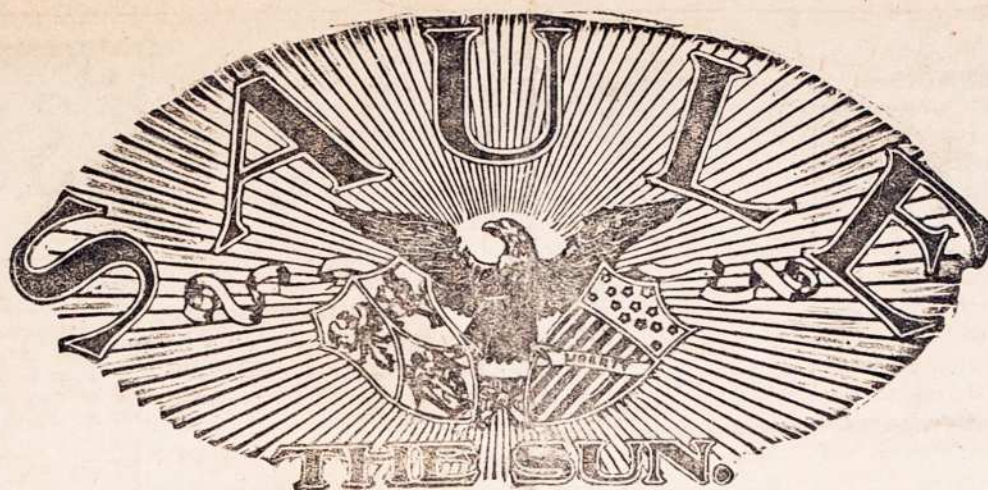

The Semi-Weekly
Saule-Sun
THE ONLY LITHUANIAN PAPER IN THE WORLD PUBLISHED SEMI-WEEKLY.
HAS A LARGER CIRCULATION THAN ANY OTHER LITHUANIAN PAPER.
AND BRINGS THE BEST RESULTS TO ADVERTISERS.
APPEARING EVERY TUESDAY AND FRIDAY.
SUBSCRIPTION \$2.50 PER YEAR.
REPRESENTS THE INTERESTS OF NEARLY 150,000 LITHUANIANS RESIDING IN THE UNITED STATES.
D. T. Boczkowski, Publisher,
520 & 522 W. South Al. Mahanoy City, Pa.

Du-kart Nedelinis Zakrasztis
SAULE
IMA TAI VERNATIS LAKRANSTIS, TIKRAJ LITVIANISKAS ANT SVIETO
KURIS IZKANA DU KARTU ANT NEDELIO.
KASZTUOJE ANT METO \$2.50.
Raszant gromata in Rediste uzdekit ezitoki adresa:
D. T. Boczkaukas,
520 & 522 W. South Al. Mahanoy City, Pa.

Kas girdet?

Ne gerai ant to balto sviesto. Raszas Szv. iszispildo, (zinoma katras yra skaitias Raszta Szv. ir katras nori tuosius laikus prilygti prie Raszto Sz.) jog ant pabaigos sviesto. Atsirais Antikristas, ka su ugniniu vezimu vazines, ir tt. Ar gal ne turime to? Kad taisyti antikristas kelsis in padanges, o ar szedien nesike'ora laiveis? Kad bus vainos, kad pasikels mazas karalelis isz rytu szalies ir uzkariaus visa svietu. Ar ne turime Japonus? Kad bus uolatinės kares ir kone visos vieszpatystes susiju dya. Szedien Japonie gyntuio jesi o teipos-gi ir Kinai susijudinia, po Rusije dydele spauda, Persioje maiszatis, juodas debesys kiboje ties Balkanais. Bulgarije apsigarsina neaprigulminga prie Turkijos. Austrije payma Bosne ir Ercegovizma, naudodamasi isz ergeliu Turkijos. Kare tarp Bulgaru ir Turkijos gali pusestetel kozna valanda; Pruselei ruzije ant savo keizerio udydelius mokeszcius. Zodziu s-kant ant cielo sviesto susijudine! Svietas baigiesi! Ant oro ir ant zemes sugadytas paretas- zeme iszknista, girrios iszkirstos ir izdegytos, balos iszdziovytos, atmosferoje viskas sugadyta. Zmonieji ant to vyso na paiso ir ne uzistana vije kad kyboje baises kardas ties spraudu. Susimazys zmonie, o katrie usilyks, tures labai gerai ir bus vienas pietmuo ir viena aviniece, o ta aviniece reike ne kitaip sav perstatyt, tiktai, jog prasiroteis zmonie, dyngs kraujagerei, vagei, sukezei, karalei, karalelei ir visokie kraujagerei! Ir yelei bus naujas svietas kuris kvepus luosybe. Ir tada iszsi pildys zodzei Jezuso maldoje: "Ateik karalyste Tavo"- "kaip danguje teip ir ant zemes!"

Gal net del nekuriu szitas straipsnis ne patiks, be remesi ant Raszto Sz.- To ne reike paiset, ba tai yra viskas teisybe.

O kas-ne pripazinsta to, Tai ne gerai turi galvo.

Lietuvei ne turi daitytis iszalis ir ne turi daug vylyties det ant valdzios ne ant pavieniu ypatu, tiktai turi paties darbeszautis uzlaikyme tautos ir gerbuvio. Lig sziol jau gana yra perisikrima kaip yra skriaudziami no svietines valdzios. Reike mokytis no Zydus, kurie per savo vienybe valdo visu svietu. Lietuvei no rint mazoje daleleje turi sekt Zydus ir no juju ymti paveizda. Turi dvasizkus vadovus, priankius del sapes. Su tais seis reike isz vien laikytis. Lietuvei yra darbesz, uzdybra daugiau negu kitu tautu darbinykai, nes dybra del kittauciu, tokius szelpo ir lobina. Tosios baznyczios pastatytos kruvinu prakaitu per Lietuvijs pateko in nagus katfizijszams, o zmonis stojis juju nevalninkais! Ir da stengesi vius isztautyt ir atimti prigimta kalba!

Szedien niekas ne pasilieka, kaip tiktai turet savo baznyczes, kuriose atsiprovietu dievmaldyste ir tureti savo sales del susirinkimu ir zobovu.

No pavietres ir vainos, Ir demokrata apgobos, Izgelbek!

Tiktai da dabar francuzinei mokslinei davedzioje, jog vyru skaitlis mazinas, o moteriu daugiausi. Uz pora desetu metu da daugiau moteriu prisi veis. Jau szedien moteres yra daug dyktesnes ir dydesnes uz vyrus. Mat per greit- vyrai pradeda isznokt.

Pagal randava apskaityma, paskutiniuose laikuose ugnis panaikyno du milijonus akieriu (margu) gyrrios. Laikas dydelis, ydant butu uzvestas paretas apsaugomo gyrriu.

Uzsiesza ant geru laiku. Pingu bus kaip pelu!

Teip kaip per pora praejusiu metu, teip ir szimet, pasta navijome no szito menesio Spalio (October) del visu nauju skaitytoju, zinoma katrie pilnai uzsimoka \$2.50 siunst gazieta "Saule" tuojaus, o skaitysi sa laikas no Naujo Meto, o lig Naujo meto skaitysi uz dyka. Jagu-gi uzsimokes dabar \$3.00, tai gaus ir Liaksma Wanda, bet ne no dabar tiktai no Naujo Meto 1909.

Jagu geri laikai uzeina, vakarai ylgynasi, tai davdnas zmogus be skaitymo ne gali buti. Jagu del vieno sunku tris dolerius padaryti, tegul dviese susideda ir parsitrauke sav gazieta "Saule". Praszome mus skaitytoju ydant pasakytumete del tu, katrie da ne turi uzisraszia gazetios, ydant isz tosios progos pasinaudotu.

Tautiszkas Susivienijimas auga kaip ant m'eliu, o Kata. Sus. tirpsta kaip ledas.

Uz triju nedeliu dasizinosime kas bus prezidentu.

Kaip da ylgai tamsunai ant sviesto bus, Teip ylgai tinginei terp juu uz truks.

Isz visu szaliu ateina zinios jog fabrikantu, kurie kalba jog jago Brainas ir demokratai bus iszrinkti ant uredu, tai sumazins mokeski ir atstitys daug darbinyku. Nesinori mums in tai labai tiket, nes veluk aerizikavot ir aprinkt toki kandidata, kuri niekas neabejoja ir prie kuriuo kimba fabrikantai ir zmonis su pinigais. Tokiu zmogum yra Williamas H. Taftas, republikoniskas kandidatas ant prezidento.

Girtam reike ir su vezimu szieno traukty isz kelio. Bet toksai priezodys ne visada ant gero iszeina. Vienas farmeris isz Warren Pa., prastrauke isz kelio girtam nes tasai pagriebe uz upakalio vezimo ir su cigaru kuri laike burnoje, padege sziena per ka visas szienas su vezimu sudege. Girtuokliui reikejo gerai su lazda iszpert kaili, idant ateiteje atmintu taji atsitikyma per visa savo gyvasti.

Viena mergina Wisconsinie parase ant vienos puses postkortes 8,679 zodziu, Katras isz jus skaititojai, galetu perskaitit ta gromata?

Isz Amerikos.

\$1 500 auksu senuose skuduriuosia.

Frederick, Md.- Paslepti terp senu skuduriu kuriuos nu pirko su ktais rakandais po savo mirusiam tevui, Lewisas Walteris, gyvenantis czionais rado tukstanti asztuonis szimtus doleriu aukse. Kaip mena, tai ne tevas jojo nezinojo jog piungiai tenais randasi.

Iszgelbejo kudiki nog smert.

Holland, Mich.- Per deszimts adynu poni William Weiss isz Vriedland stovej szulynei ir laike rankose dvieju metu kudyki virszu vandene, idant jin izgalbet nog prigery mo.

Poni Weiss paregejo kaip kaimyau dvieju metu kudykis inpuole in szulini. Ne mistindama daug, iszoko in szulini paskui kudiki. Iszene vaikuka isz vandens ir pradejo szaukt pagialbos. Szulinyis yra deszimts pedu gilumo ir niekas ne iszgirlo josios szaukurie miegojo su bobuke. Cunninghamai abudu stebuklingai iszsigalbejo per isz szokyma isz laugo.

Kiek kartu pabucziavai savo paczia?

A'hens, Nebr.- James P. Elversonas, gyresi czionais priez savo prietelais buk jisai pirma meta po szliubui pabucziavo savo paczia 36,760 kartu, tai yra api szimta "butu" ant dienos. Turedamas jisai gana laiko, tolaus apskaito jog per antra meta susimazino bucziazavim tik puse tojo skaitliaus. Treziam meta iszpuole ant dienos tik po deszimts. Nog penkto meta ne buvo daugiau kaip tik du ant dienos ir teip kozna meta maziau. Dabar tik buczioje ke turis kartus ant nedelos ir, jago tai tolaus trauksis, tai buczios savo paczia tik viena karta ant metu, tai yra diena 23 vasario- diena kuriuje susivinczavoji.

Texas uzmusze locna savo kudiki.

New York.- Tomis d'eno mis stoji priez eudze verkenti motina su negyvu kudykiu ant ranku ir prasz jojo idant patalpintu josios vyra Petra Zurriallo in kalejma. Motere kalbejo terp aszaru, buk Petras sugrizas namon perpykes ne zine ant ko, pagriebe isz vyges gulinti devintolekos menesiu senuo suneli, trekdamas jin ant grindu isz visu pajegu, uzmuszdamas ant vietos. Policije nusidavus namon areztavoji nelaba vaik-zudin toju.

Milziniiskas namas.

New York, neuzilgio ketina stot milziniiskas namas, per virsziantis visus kitus kurie lig eziam laikui randasi, o tai 1000 pedu augzszcio. Kasztai tokio namo isznesz 60,000-000 doleriu. Sziam laike augzszciausias namas turi 46 augzszcius, nes naujas bus tukstantis pedu augzszcio ir tures 75 augzszcius.

Laivas Pretoria susimusz; 13 nuskeno.

New York.- Pribuna in czionais zine buk laivas Pretoria prigulintys prie Hamburg American Line, susimusz su laivu Nipponia ne toli Scheveningen. Laivas Pretoria apleid do Njorka Sept. 26 in Hamburga. Trileka laivoriu ir kapitonas isz laivo Nipponia nuskeno.

12 000 sergancziu ant choleros

Washington, D. C.- Pagal randaviszka raport, tai ant Filipinu nog Sausio 1, apsirgo 12,316 ypatu o numire 7,830, arba kone penki szimtai per nedelia.

Lig eziam laikui pradejo cholera apsimal-zint ir ne tiek zmoniu serga.

Maziulelis kinezikas numire.

Bloomsburg, Pa.- Gal ne vienas budamas ant "feru" czionais meta maziuleli kinezika "Chee Wah Woo", kuri rodinejo czionais pereita nedelia, tai numire ant szirdies ligos. Buvo jisai 27 metu augzszcio, svere 48 ir buvo 54 metu senuo. Gyveno Hot Spring, Ark. Jojo motyna radosi su juom.

Bobuke ir du anukai sudege.

Yonkers, N. Y.- Name Cunningham, laike kada visi miegojo, eksplodavoji lempa. Ugnije prazuyo 70 metu senuo motiva Cunningham ir du anukai kurie miegojo su bobuke. Cunninghamai abudu stebuklingai iszsigalbejo per isz szokyma isz laugo.

Trumpi Telegramai.

\$ Petersburgas.- Vagis apvogt truki arti Vilniaus paymdami \$380,000.

\$ Scranton, Pa.- Andrius Zydzusa (?) salunikas uzmusze savo paczia ir pats save, uz tai jog pati norejo nog jojo atsis-kyrt.

\$ Glenflora, Tex.- Ben Price murinas uz izkaneveikima savo dukters, likos per myne zmoniu nuvestas ant rinkaus ir tenais pakartas ant telegrafinio stulpo.

\$ Tiraspool, Rosije.- Plezizikai uzklupo ant namo Kohen, zydo, Skobodziui mierije apipleszimo. Laike prasiizalini mo uzmusze dvileka ypatu. Policije zdintojus sueme.

\$ Bradford, Ont.- Name Fitzgeraldu atsirado katukas su szesziom kojom. Ketures turi isz prizakio o divisi uz pakalio.

\$ New Orleans.- Illinois Central gelezinkelis uzkalbino verties vagonu \$1,000,000 ir prieme prie darbo 800 darbinyku.

\$ Chicago.- Maryona Radeck ir Ona Behnke likos areztavotos uz rinkima pinigau kaipo "zokoninkas." Merginos prigulejo prie nezalezu lenku.

Karuna naszlistes.

Europoje vieszpatauja pratimas laikyti per koki tai laika zelaba po smertei vyro, nes fracziziskeje kolonijoje Kongo, naszles iszkabina isz savo namo karunele ant ilgios lazdos. Pakol audeklas, isz kurio karunele yra padaryta laikosi ciliebeje naszle ne gali isztekot uz vyro nes tik tada pakol vetra arba oras sunaiky- pa, gali vyrai stengtis api ranka naszles. Da neatsityko ne karta idant naszle priskubintu prie sunaikinymo karuneles ba uz tai butu labai nubausa. Atsitinka jog laikais vetra nutrauke karunele po pirmam va karui pagrabo; tada naszle gali tuojaus rupintis api savo ateite, o kaip kada atsitaito jog karunele po keliu metu supusta atluosudama naszle nog tolimesnio naszlavimo ir dairytis paskui kita vyra.

ISZ ROSIJOS, LIETUVOS IR LENKIJOS.

Uzpuolimas per Szuma.

Orenburg.- Kelioleka kazo kiu isz kaimo Pavluskos mau desi upeje Ural. Ne toli nog ju ju radosi juju vyrai. Ant kart viena isz juju suryko isz persigandimo ir isznyko po vandeniu. Po kokiam tai laikui iszplauke ant virsziaus szaukdama: "Gialbekyt! nutrauks man koja!" Subego ant pagialbos vyrai, kuriems nusidave isztraukt ant krazyto kenstante motere: Pasirodo, jog pagriebe jaja; didele zvisis vardu szumas, kuris in kades moterei in koja ne galejo isztraukt dantu ir trauke motere ant dugno. Kaja nelaimingos moteries baisei likos su kramtyta. Zvisis turejo kone keturis mastus ilgio o svere 3 virzum du pudus (80 svaru)

Mergaizciu viliojojai.

Kauuo gub. dangelyje vietu a-Granda agentu, kurie vilioja mergaites, prikaltiniedam jas Amerikon vaziuoti ir zade dani joms "auksu kalnus". Mergaites suprantama, tokios neskaito nei laikraszciu nei kuygu lengvai ir nori tokiems "poniciezams" intikekoms iszvaizuoja su jais visa pametusios, o szie paskui su jomis daro kas tik patinka: kitaip sakant pirkliauja gyvaja tavoru. Reikia todel stengties praplatinti ta zinia tarp dyaru ir sodziu mergaizciu ir kur galima ir reikalinga aizskinti, kad neklausytu prikaltiniedam nezinomu apgaviku. Visa tai yra vaisiai musu zmoniu tamsumo. Neskaitydami reikalingu daiktu ezvieties mokytes, pagaliaus, laikraszciu skaityti- zusta.

Reikalaulje \$4 000 000 ant laivu.

Petersburgas.- Pareikalavimas vsjanas ant laivorystes likos szendien perstatytas del Damos. Pareikalavimas isznesza \$44,097,500 uz ka ketina padirbt keturis naujus vajunus laivus ir peakis torpedavus Teip-gi ant pagerinymu pristovu.

Nepriims daugiau moteriu mokytyis

Peterburgas.- Menuo atgal apszvietimo ministeris Szvarcas iszleido insakyma, kad visas moteris kurios mokinosi universitetuose ir kitose aukztesnese mokyklose, butu isz mokyklu pavarytos ir daugiau moteru visai nepriminetu. Mokslos moterims, anot ministerio Szvarcas esas kenksmingas. Isz priezas cziu tokio biauuras insakymo, sujudo visos moteris ir daug kas uzstajo uz moteris reikalaudami, kad nebuto kludoma jiems mokytyes. Bet valdzia vis ypyrei ir nenorejo pavelyti moterims aukztesniose mokyklose mokytyes. Bet dabar vel iszjo insakymas, kad moteris, kurios jau mokinosi, gali savo moksla baigti. Nauja visgi liepta neprimineti, beto dar, moterims profesoriai tures iszgulidinti mokslo skiriamu nuo vyru studentu.

Nepaprastai didelis gyvulis.

Vadinamas mamontu, kaulus kuriuos iszkase Sibirijoje, dabar veza Peterburgan. Lig sziol nebuvo iszkasta mamonto kau lai butu visi sveiki buye, bet vis suardytas budayo skeletas. Szio gi paskutiniu skeletas beveik visas sveikas. Atvezi mas mamonto isz Sibirijos Peterburgan kasztuos 17,000 rubliu.

Cholera mazinas.

Petersburgas.- Cholera zenkliai susimazino per keles nelas. Nog peraitos petnyczios lig sziam laikui numyre 170 ypatu, pasveiko 349 ligonbutesi randasi 4,664 o nauju ligu randasi 277.

Isz kalejimu.

Zadama kal-jimus padidinti: Viatkoja. kad butu galma pasodinti 60 kaliniu daugiau; Vilniauje-4 000; Rygoje-200; Pernoje ir Perno gubernijoje, Nikolaevske - po 250. Piginu tam tikslui reikalinga visz triju szimtu tukstancziu rubliu.

Dabartinuoju laiku kalejimuose tarp politikos prasi kaltehu yra apie 200 nepilnamieziu zmoniu; tarp ju yra daugelis 15-16 metu vaikinu daugiausiai viduriniu mokyklu mokiniu.

Viriausioji kalejimu valdyba pranesza, kad visos Rosijos kalejimuose esa kalniam vietu tik 107 tukstancziai. Kaliniu gi-ziemet yra apie 158 tuks. t. y. pusantro karto tiek, kiek yra vietu.

Rusu valstybes skola.

Sausio 1 d. 1900 metu paiseks: 8 milijardus 835 milijonu 885 tukstanczius 191 rubliu. Nuo to pinigui reikia uzmoketi nuozimcziau 371 milijono 917 tukstancziu 913 rubliu; re-kia ir skolos dali pamoketi, kuri nesza 23 milijonius 671 tukstanti 293 rubliu; taip kad 1909 metuose valstybe turi buti kiti skolos pamokejimui iszskirti 395 milijonus 588 tukstanczius 806 rubliu.

Kur dedama zmoniu pinigai

Rugpjucio 26 d. vyriausybe isz licitacijos pardave 3 didelius szarvuotlaivius, kurie pripazinta buvo esa nebetike, ir viena skraiduoli Juos nupirko kaziu koks Persieikas uz 62,500 rubliu. Tuo tarpu jie valstybei kasztavo 30 milijonu rubliu.

Be darbo

Vilniauje sz'no laiku daugybes esame bedarbiu. Szionis dienomis jie skundes gubernatoriui, jog miesto valdyba jiems nesuteikianti darbo, nors noriai jie suteikianti siaip-turiu jau aprupintiemis zmonems dagi plecius ar namelus turintiemis.

Jenerolas Misczenko pazeistas ant manevru.

Askabado, Turkestanas.- Laike manevru turkestanizkos armijos ne toli Askabado, jenerolas Misczenko, kuris atsielkino Russo-japonizkoi vainoi o kuria tebyriam laike buvo jeneral gubernatorium Turkestan, likos pazeistas laike manevru. Kaip mena buvo suraszas revolucionieriu.

Jenerolas laive laike prisiziu rinejo per stiklus isz artimo kalnelio kada zvisis pataike jam in kele, o jojo adjutantas aplaike zaiduli in ranka. Manevrai likos tuojaus sulaiykty ir likos padaryta krata visu ginklu. Nekuriuosia karabi nuosia surado patronus su kul-koms. Asztuoniolika zalnieru likos suymti.

Naudoymas knuto uz draustas.

Odessa.- Gubernatorius czionais uzdraude naudot "knu ta" ar tai butu ant zmogaus ar gyvulu. Naudoymas botogo per furmonus ir yra uzdrausta. Nors karta maskolie ateina prie proto.

Cholera mazinas.

Petersburgas.- Cholera zenkliai susimazino per keles nelas. Nog peraitos petnyczios lig sziam laikui numyre 170 ypatu, pasveiko 349 ligonbutesi randasi 4,664 o nauju ligu randasi 277.

663 apsirgo, 413 mire ant choleros

27 kadetai apsirgo. Liga tarp turcziu platinasi.

Petersburgas.- Aziatizska cholera kas diena payma daugiau auku. Tebiriam laike paymineje isz turtingesniu zmoniu, kurie buvo tosios nuomones, jog cholera ju nedalipstes. Pleciuje Peterhofo kur gyvenone visi turcezi, apsirgo asztuoniolika zmoniu.

Ciesoriszka szejmina ketina sugrizti in palciu Peterhofo po kelione finiszkuosia vandenu se. Vienas atsitikimas choleros atsitiko palociuje Alksandro, Oldenburge, gimines earo.

Terp zenklivesniu ypatu Petersburge, apsirgo rodininkas dvaro Niechiporenki, kuris apsirgo laike priemimo svecziu pas save. Du kupcezi, keli augzti uredininkai ir kuningaiszitis randasi terp ligoniu.

Randaviszkas raportas parodo jog lig subatai apsirgo 663 o 413 ypatos numire. Cholera prasiplatino in kazarmes kadetu Pavlovska, kuri yra svarbiausia moksline vieszpatiszje, 72 kadetai apsirgo o 18 isz juju numire.

Daugiausia toji baisi liga payma vargingus gyventojus kurie ne turi kuom uzbegint pavietre o randas suvis jaiseis nesirupina.

Ant kapiniu Preobrezansko adyna laiko nog Petersburga, diena ir nakti graborei kasa duobes o trukei atveza lavonus szimtais. Ligonbutes Petersburga yra pripildytos o vietos jau nesranda dabar randasi jiose 3,487 ligoniu.

Raportai api smerti valdze neteislingai padaro. Ant vieno kapiniu in laika triju dienu palaidojo 542 lavonus o raporte padave tik 24.

Padeymas tikrai yra baises randas ant to ziuri per pirsztus.

Didzioji kunigaiksztiene klosztorije.

Petersburg.- Didzioji kunigaiksztiene Elzbieta, naszle po kunigaikszciu, Sergancziu kuris likos nuzydutas Moskoje Sausio 1905 m. mzenge ir klosztori. Kaip rodos tai priyms velona. Nog laiko nuzydymo josios vyro ir apsyvriavimo josios pryimtos dukters Marijos su kunigaikszcziau Wilhelmu isz Szvaicarijos, pasiliko viena.

Api viska.

Vokietcziai leidzia kasmet laikraszciu uz 32 milijonu rubliu.

Apekritai imant iszpuola kiekvienam Vokietijos gyventojui iszleisti savo laikraszciu iszsiraszymui po 60 kapeiku. Jei mums lietuviu butu viso labo tik du milijonu ir kiekvienas isz musu tik po szeszius kapeikas (t. y. deszimta dali to ka vokietcziai aukauja) savo laikraszciams paskirtumem, tai pasidarytu 120 tukstancziu rubliu kasmet.

Grazus pinigeliai! Dar grazeene butu mums isz ju naudai Raszytasia zodis iszmokytu mus labiaus dvasios gyvenimu gyventi, labiau ir geriau savo ezalies gerove rupinties.

Bet mes be laikraszciu ir kuygu dar mokame apsieiti ir bevelijame save szeszkapeiki in monopoli nugabenti!

Butu laikas ir mums nors karta susiprastit!

Pagal raporta komisijos dirbimo Panamiszko kanalo, tai lig paskutiniai dieniai Lilepos likos izduota \$128,470,750. Nes prie pabaigymo kanalo da toli.

Isz visu szalu

NEAPSIKIS BE KARES.

Austrija siunceze flota ir daug vaisko ant rubecziaus. Zmones nori vainos.

Belgradas.-Terp didelio sumiszimo suejo Skupotina arba teip vadinamas senatas, ant kurio rodinasi idant iszszaukt vaina su Austrije uz uzgriebima Bosnios ir Herzegovinos ir kaip rodos, tai be musztines ne apsieis.

Zinios skelbe, buk Austrije iszsiunte vajunus laivus ir tiejei jau plauke upe Dunoju o vaiska jau nusiute ant rubecziaus isz ko gyventojai randasi didelem nerimasti.

Dvi austriojiskizkos karanos likos nutrauktos nog stulpo ir sudegintos per inyrszsius gyventojus ant Teatrinio Pleciaus. Serbai degina tiltus ant austriojiskizo rubecziaus o badai vienas uz zenklivesniu oficeriu likos nuzdintas.

Valetta Sala Maltos.- Isz czionais iszplauke Anglizska flota in Turkije. Flota susideda isz asztuoni laivu ir keturiu torpedimu. Kaip rodos tai Anglije stos ant szalies Turku.

Parizius.- Francije sutinka su Anglije ant padavimo pagialbos Turkui ant apmalszinimo Bulgaru, nes tokiu spasabu Turkus atydarytu Dardenela del francuzizku laivu ir giventu sutaikoje. Rosije ir prisilaize prie Anglijos ir Francijos.

Philippopolis, Bulgarije.- Pribuvo in czionais kunigaiksztis Ferdinandas arba kitaip vadinamas "Caras Bulgarijos." Likos priimtas per szovima isz armotu ir rikama zmoniu. Jiji tai ketina Bulgarije padaryti savo Caru jago aplaiks luosyba ir iszsimuszi ma isz po Turkizko jungo.

Isz to visko duodasi suprast jog be praliejimo kraujo ne apsiejs Bulgarijai. Zmoneliu nog senai buvo prispausti per Turku o kada apgarsino neprigulmysta, uzszoko uz akiu Austrije ir pasigodejo ant szmeteliu dirvos Bosnia ir Herzegovina, ir ne dyvaj, jog zmonis padudo isz miego ir ne sid uoda save apsieplesz isz visu ezaliu, per didesniu szuniukus.

Graikizskas kunigaiksztis nuzdintas.

Athens, Graikije.- Atejus zinia in czionais skelbe buk graiku kunigaiksztis Konstantynas likos nuzdintas laike manevru. Mieste didelis nerimastys ir gailestis isz priezas ties prisiuntimo tosios zinios.

Cholera.

Manila, Filipinai.- Czionais apsirgo 28 ypatos ant choleros. Terp tu randasi ir mokityne mokelaineje Miss C. A. Carter. Asztuoniolika isz tu numire.

Pekinas, Kinai.- 500 ypatu numire Tang-Sha ant choleros. Liga nesizplatina. Yang-Tse zmonis krinta nog choleros kaip muses. Pacziam Hankowe 30,000 kinezciu ir 20 Europiecziu numire nog prasidėjimo tosios baisios pavietres.

Išėjimas kas Urtarinko ir Petricekio.

PRENUMERATA KASZTUOJE:

AMERIKA—Ant cieto meto \$2.50

ant pusės meto 1.25

ant ketverčio meto 65

EUROPA—Rosije \$2.50

Anglije ir Skotijoje 15 sh

Prusius 15 mi

Mėnesinis Raszas "Laisma Valanda"

AMERIKA ANT METO \$1.00

ANGLIJA 7 sh

PRUSIAI 10 sh

KAS UŽSIKASO "SAULE" IR "LIESMA"

VALANDA" IR PIRMAI UŽ MOKĄ:

AMERIKA \$2.00

ROSSIJA \$4.50

ANGLIJA 10 sh

ESTERED AT THE MAHANY CITY

P. A. POST OFFICE, AS SECOND

CLASS MAIL MATTER : : : :

Atminimai

Makrinis Miecysluskutes
Bazylianku Perdetines
Minske.

(Tasa.)

Ju viena numire greičiau ant mano keliu, turedama nuplėstus plaučius nuo smarkaus musizmo, o jos kaulai taip buvo sulaužyti, kad visi smeteliai judino! Vadinosi Elzbieta Fihlanzeriute.

Antra—gi Terese Bienickiute gyveno da ezeisis menesius. Dygnas ir labai graudus buvo jos iz proto iszejimas. Visada protingai czernicos tarnaudavo, o kada mus iszvarydavo in darba, ji su toczka prie kojof prirakys paszokdavo muszdamina in toczka, kaip in bubna, iszskeldama savo kryzeli aukztyn, kaip pergalejimu neprieteliu zenkla, giedodavo savo parasyta szventa giesme. Mes isz didzio susijudinimo verkdamome, o popai, djakai it czernicos su tarnais mus tada da labjau kankindavo. O ji da labjau vis giedodavo, antridama: O, jokia syla Kristau ma nes nuo taves neatsiksi! Kur tavo, tenai ir jau buvo matomas mas! Tuos savo karscziavi mus visada baigdavo tais zodziai: Garbe Dieviui ant aukztybiu, o ant zemes geros valios zmonems pakajus! Tada nusiramindavo biski, bet tuojaus tas giesmes vel isz naujo pradavado.

Po ezeziu menesiu musu iszbuvimo Polocke, sugryzusios in kalejima atradome ja negyva, visa kraujuose. Turbut maskoliai ja uzkanokino. Pakajus jos duzejai!

Tos abidvi musu seserys nu mire ne Bazylianku klosztoriuje, bet jau kitoje vietoje, vadinamoje Spas, Lietuvizskai Iszgarytojoe, kur seniau buvo unijotu baznyczia, po tam Jezavitu, o dabar cerkve, o prie jos didelis, medinis namas aukzstu parkonu apjuostas ir valdina kalnas, vadinamas Lysa Gura. Taigi kelio mis dienomis po pribuvimui mus in Polocka, perkelta mus isz Bazylianku klosztoriaus in ta vieta, delto, kad klosztoriuje budamos labai tankiai gaudovome almuza, kuria mums geri zmones per muros metydavo, o taipgi delto, kad liepta mums supilti Lysa Gura, ant kurios viszsaus paskui budavojome Siemiaszka palocius.

Taigi pirmiausia isz Bazylianku klosztoriaus ant to kalno pervilkome visokius daiktus, paskui aptaiseme tusczia klosztoriu, kuriame turejo apsigyventi Siemiaszko, o tik po tam pylime Lysa Gura.

Sekanczia ztema (1840—1841) mus du sykiu applanke Polocko unijotu vyskupas, LuZinekas, taipgi apstatas: bet tasai labai samatydamasis savo apozastjoes, mus perziurinto tik skaitant musu vardus in tuojaus pasitraukdavo. Ineidamas mums sakydavo: Kaip lai kotes, o iszeidamas likite sveikos. Tiek jo te ir girdejome. Nekurios isz musu jo akyses mate aszarus. Siemiaszko apskunde LuZineka ciesauiui kapu beproti, kad jisai mus neankino. Nuo to laiko LuZins

kas jau mus daugiau nelauke.

Ozernieu apsiejimas su musis buvo toksai pat kaip ir Vitebeke; tik tas skirtumas buvo, kauczia. Polocke, czerniu daugiau buvo, delto mums buvo api jas daugiau darbo in turejome ant save daugiau lazdu.

Kas apeina sunkius darbus tai pirmiausia supyleme kalna skaldeme akmenis ir tai da akmenimis, nes nebuvo su kuo, nuo ko net kraujais prakaitu davome. Vargome neiszpasaky tai. Naktis praleisdavome sedint pasiremus viena ant kitos, nes delci skaudėjimu negalima buvo atsigtulti.

Kita viduvasari (1841) kada stateme Siemiaszka palocius, delci sunkaus darbo, vargo ir bado daug isz musu prazuvo.

Trys musu seserys uzmuzstos per balejas, pilnas vopzof (kalkiu), kurias tik viena sesuo vienu zygiu turejo traukti virszun. Seserys tame sunkiame darbe nusilpnėjusios, iszeleida vo isz ranku virda, o balejos puldavo joms tiesiog ant galvu. Tuo budu viena nedelia buvo uzmuzstos trys seserys: pirma isz ju Rozalija Ilgvekiute, antra Gertruda Sieciekiute, trecia Nepomucena Laudanskute. Ju galvos buvo sutruszkintos, delto ir mire be jokio sopulio! Bet koksai do sopulis buvo mums, kada su jomis neleista atsiseykinti, nei prie ju prisitarti! Be jokios pagodones jas sumesta ant toczku ir nezinia kur iszvezta; o mums kaip del didesio sopulio in paniekinimo kalbeto: O tai ziurekite, kaip jas Dievas nubaude uz tai, kad pravoslavitkejimo neprieme, ir jums taip bus!

Netrukus potam (1841) kasant palocini moli, kada jau ga na giliai buyome insikasusios, dets pradejo ant viszsauskalbety ir jau buvo matomas pavojus; bet maskoliai tycia mus vare zemen molio kasti, sakydami: Tegul jas zeme palaidoja! Ir palaidojo mus mieliau sias penkias seseris. Tenai ju ir kunai pasliko. Szitai ju var dai:

Eufemia Guszynskiute, Klementina Zebraskiute, Katarina Korickiute, Elzbieta Tyzerhauziute, Irena Kirincziute. Ta pacia diena da devynias kitas Dievas savo garbei paszauke, o tai rekancziame ne laimingame atsitikime: Uzbagiant muro trecia aukzta (lubas) peakios isz mu su buvo ant rusztavoniui, o keturios dirbo po rusztavonemis. Asz buvau ant rusztavoniui, kada Rozalija Medoneckite sijdama zvyra nulus paszauke: Motin, mano motin! Imk tu mano darba, o asz insiu tavo, ba mano jau rankos neyal domos!

Man tikta viena buvo valia seseris permalynti darbe. Taigi tuojaus nulpau nuo rusztavoniui. Kaip tik Rozalija uzejo ant rusztavoniui, o asz emiau dirbti jos darba, didelis griuvimas mane visa pergasdino. Pakeliu akis ir matau smer tinavo derynu seseri! Virszu insiu muras sugriuvo ant rusztavoniui ir sykiu su rusztavonemis sukrito zemyn. Uzmirsz ta aukzta dirbanczios ir apaczioje. Nei viena nespejo nei susaimanuoti.

O mano szirdis ko netruko. Buk tavo valia, o Dieve! esuzkau, uz ka taip mane aspiratinai — bet buk tavo valia! — Ir parpuoliau ant zvyro.

O sargai man tuojaus su lazdomis, sakydami: In darba tu, paia krew! in darba! Ir tau taip bus galas, kaip nenoresi priimti pravoslavitkejimo. Ir kas tik manes tada nemuszeli. Koznas be vienas, musze ir kojom sparde in paskui vel liepe dirbti.

Czernicos tuojaus susibego pradejo isz manes juoktis ir su rankom ploti isz to dz'augmo. Kiek tai sopuliu vienu sykiu! Tuom sykiu uzmuzstu seseru vardai sekanti:

Rozalija Medoneckite (isz kunigajsczciu).
Gonovaita Kulesziute,
Onofria Sielavianskiute,
Juozapata Grotkauskiute,

Kaliketa Babiauskiute,

Jos buvo ant risztavoniui, o po rusztavonemis buvo sekan-

czios keturios:

Juozapa Gurzynskiute,

Kazimiera Baniaviciute,

Klotilda Tarnauskiute,

Kleofa Krysztaleviciute.

Muravojimas ant keliu ne-

deliu buvo pertrauktas, lau-

kiant nauju mulhori; o mus

tuotartu varyta akmenis skal-

dyti, juos neszioti, paskui kas-

ti ir t. t. Vel pradeta muryti ir

tuojaus uzbagta, laukiant Szie-

miaszkos atvaziavimo.

Jau buvo papuozta cerkve

ant kurio: nezinia kas prilpde

toki parasza; Tai ne baznyczia

bet katboga, antra Siberija!

Uztai mus apskusta ir rykzste-

mis taip labai plakta, kad nuo

rykzszciu pasimire; Onafria

Glembockiute, ir Marynecia

Siemiaszkiute.

Po tu visu nelaimiu proto

popas Vieriokiu nurasz Szie-

miaszka, ka! mes, pabuge-

smerties, jau esame gatavos

priimti pravoslavitkejima.

Tasai praneszimas pa-kubino

Szemiaszkos atkeliavima, ku-

ris tu metu laiku vazinedama

po visa krasza peczetino baz-

nyczias.

Atvaziavo tatau rudeni, po

metu laiko musu Polocke isz

gyvenimo (1841).

Inejes pasveikino mus labai

mandagiai: Kaip laikotes! Pas

kai pradejo pasakoti apie save

didi dziaugama, kad mes pamo

kytos Dievo bausmemis, kurio

mis nubausta musu sesery,

buk jau iszreisziame nora pri-

imti pravoslavitkejima. Asz

ant to tuojaus atsakiau:

— Kas taves prasze, kad tu

vel ateitum mus gundyti?

— Tu pati —atsiliepe Vieri-

ovkion.

— Kas, asz?

— Ne tu, tai tavo seserys

— Katros?

Visos pasipurtę, o asz Si-

miaszka! tariau:

— Kaip esi apstatas, taip

farizejuku budu nori mus ap-

gauti. Mes kaip buvome, teip

ir esame pasirengusios nu-

mirti uz tikrejima, kaip musu

seserys numire.

Ir tu in mane taip drysti

kalbėti? — suszuko. — Tu zinai

kas asz esu?

— Zinau! apstatas, atsime-

tes nuo tikrejimo! Iszduotojas

Baznyczios ir Kristaus Pono!

Tada teszke man per veida,

o asz atkiszus antra pasakiau:

— Kristus Ponas mokino:

Jaigu kas tave uzgaus veidan,

atkisz ir antra: sztai laikau —

musz!

O jis ir uzgavo. Taip Szie-

miaszko mane viados veidan

muszdamas iszmuszde devynis

dantis.

Potam piktumo pilnas szau-

ke: Asz tau parodysiu, kas asz!

Asz tau parodysiu, kad cie-

sorius ir asz tai vis viena — ir

czia iseme isz kieszeniaus cie-

sia uzika ir padave perskai-

tyti, kuris skambejo:

"Viskas, ka tik archi-archi"

— archieji Siemiaszko nuveike

ir viskas, ka nuveike del pra-

platinimo pravoslavitkejimo

ta viska patvirtinu in laikau

uz szventa szventeni ir szven-

ciausis darba. Ir prisakiau

kad jam niekas nesiprieszintu,

o jagu kas pasiprieszintu, ta

liepanti archi-archi-archieji

Siemiaszkiui turi but duota

pagelbon karumene. Po tuo uka

zu savo locna ranka pasira-

szau." M i k a l o j u s I.

Paduodamas man ta ukaze,

kurį garsiai perskaciziau, kad

visos seserys gridetu, jisai

szauke: Skaityk gerai, o ziu

rek abiem akim, girdi, ne vie-

na ir zinok, kas asz esu!

Paskui paeme praszma,

kuria perdavem cieiorui atke-

liavus in Polocka, o kuria cie-

siorus atsiente Szemiaszka!

Turbut del to, kad mus dau

giu kankinti. Tame praszme

isziadejome visokiu uzlaiky-

mo ir mokeszies (moketa koz-

nai skatikas ant dienos), no

rints jas mums niekad nemoke-

te, o praszme tikta, idant

mus isz tos katgoros pa-

liuosuoti ir leistu spakinei-

mus savo tikrejime numirti.

Szemiaszko iszvyimojo ta

praszma ir kaip pirmiau buk

tai ukazu, o dabar praszmu,

bet tikta! kumsztim man

musze per veida: tada jis man

sulauze nosies kremzle, o musz

damas szauke: Asz jus iszmo

kysiu raszineti pas cieiorui!

(Toliaus bus.)

In karczema uzejau,

Daugybe sporteliu uztkiau;

Su nektazom baltom,

Panosem nuskustom,

Terp tu ne buvo jaunu

No divdeszims poros metu

vaikinu;

Tokie mat ne sportauje,

Ne nebezdziokauje!

Sporteleis yra pabuve beibo-

kai,

Jau api trisdeszims metu bied

niokai;

Tiejei tai tris kartus skutasi,

Ir save tuom jauniasi.

Prasigeria ir kaip piplei

nuogi,

Konia visada afkani!

Dyrbti tingi, ylgai guli,

Piningu retas katras turi;

Szitai ir sportelei,

Tamsus nebagelei!

Pazinau tris tokius sportelius,

Ka turi tikta vienus czevery-

kus;

Tai tik po viena iszeitinje,

Ka reikalauje, praszinje.

Kiti pasilikia kampuose tu-

noje,

Ar blakes isz lovos rankioje.

O viena syki dviese in miesta

ejo,

Tai vienas gaspadynes czever-

rykus turejo!

Su drabuzeis ir ne kitaip;

Atsieina visaip:

Vienas turi kelnes dvejes, be

surdutu;

Norint be klynu:

Na ir szeip teip susideda,

Ir in miesta nusiduoda.

Taigi, seni beibokai,

Ar-gu berniokai!

Bloznais gali vadyti,

Prie pusgalviu prilgyti.

* * *

Del jaunos pacziules pieziu

uzsinorejo,

Jog net nakti miegoti ne ga-

lejo;

Vyras vysaip isziskalbinejo,

O mat ne keletos centu izduot

ne norejo.

Ir ant galo,

Sziteip daro,

Su szvogeriu susitari,

Ant farmu su krepseis nusi-

davi.

O da buvo anksti, priesz

diena,

Nusidavys kas fermeri viena;

Skyne pyczes, kiek tik norejo,

O tuom laik fermeris per tan-

ga ziurejo.

Prisiskini invales,

Ir da ant pagalos;

Krepzius pylus prisikrovi,

O jaunavedys, da net kelnes

nusimovi.

Priskini pilnas kelnes,

Jog pats mislino, jog ne pa-

nesz.

Ant pecziu kelnes uzsidejo,

Ir kaip slonei apkrauti namon

ejo.

Farmerys paskui gunglino,

Kol kita fermeri priejo;

Farmeris laruma padari,

Suemi, bet pas vaita ne vari.

Farmeriui deszintis doleriu

uzmokejo,

Tai ir pieziu turejo,

O valgi kiek tik norejo.

* * *

Vienas teisybe raszo,

Ir grazei praszo;

Kad Lietuviu nekuriu buda

apraszt,

Ir del visu apgarsyt.

Ka-gi maczina, juk visi zino,

jog budas,

Lietuviu, tai suvis kudai!

Prie skaitymo ne sutverti,

Tai ir niekam ne verti.

Sutverti: bole muszt, einiki

traukt,

Guzute ir alu riagukt.

